O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"

____

O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor
T.S. Sharipov
2024 yil "____" __________

MAKROIQTISODIYOT FANI BO‘YICHA

SILLABUS

Sirtqi bo‘lim uchun (12 soat)

Bilim sohasi:	400 000	- Biznes, boshqaruv va huquq
	300 000	- Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
Ta’lim sohasi:	410000	- Biznes va boshqaruv
	310 000	- Ijtimoiy va xulq-atvorga mansub fanlar
Ta’lim yo‘nalishlari:	60310100	- Iqtisodiyot
	60412500	- Marketing
	5231600	- Inson resurslarini boshqarish

SAMARQAND – 2024 y

Modul / FAN SILLABUSI
Barcha yo'nalishlar uchun

Fan nomi:	Makroiqtisodiyot
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	MACROE6
Yil:	2024-2025 o'quv yili
Semestr:	4
Ta'lim shakli:	Sirtqi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	180
Ma'ruza	12
Amaliy mashg'ulotlar	12
Labaratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	156
Kredit miqdori:	6
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Talabalarda makroiqtisodiyotning mazmun - mohiyati, hamda iqtisodiyotda tarkibiy islohotlar va iqtisodiyotni modernizatsiyalashni yanada chuqurlashtirish, uning ko'lamini kengaytirish bilan bog'liq masalalarning nazariy va amaliy ko'nikmasini hosil qilishdan iborat, ko'nikma va malakalarni shakllantirishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	ECONTH106 Iqtisodiyot nazariyasi
2.	INTEC28 Xalqaro iqtisodiyot

Ta'lim natijalari (TN)	
	Bilimlar jihatidan:
TN1	makroiqtisodiy ko'rsatkichlarning mohiyati va ularni hisoblash, asosiy makroiqtisodiy modellar va ularda iqtisodiy jarayonlarning kechishi hamda makroiqtisodiy siyosat natijalarini bilishlari lozim;
TN2	tovarlar va xizmatlar bozorida makroiqtisodiy muvozanatga erishish mehanizmining mohiyati, pulga talab, pul taklifi va pul bozorida muvozanatga ta'sir etuvchi omillar to'g'risida bilimga ega bo'lishlari kerak;
TN3	byudjet-soliq va pul – kredit siyosatining maqsadlari, vositalari, ko'rinishlari; iqtisodiy o'sishning mohiyati, o'lchanishi, omillari va modellari; tashqi sado siyosatining nazariy asoslari va vositalari to'g'risida bilimga ega bo'lishlari kerak;
TN4	mamlakat to'lov balansining tuzilishi, makroiqtisodiy ahamiyati va uni tartibga solish usullari; valyuta kursining mohiyati, makroiqtisodiy ahamiyati, uni belgilovchi omillar va barqarorligini ta'minlash shartlari; ochiq iqtisodiyotda makroiqtisodiy siyosatni amalga

d) **quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:**

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Agar talaba hemis tizimida baholanganda quyidagicha baholanadi.
0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho, 70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Mualliflar:	I.I.Ayubov – Sam ISI "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasi mudiri, PhD. A.I.Raxmonov – Sam ISI "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasi assistenti
E – mail:	rahmonovaziz1983@gmail.com
Tashkilot:	SamISI "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasi
Taqrizchilar:	N.U.Normurodov – SamISI "Real iqtisodiyoti" kafedrasi dotsenti PhD. B.A. Bakiyev – GRAND FILLER M.CH.J rahbari

Mazkur sillabus institut o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil ____ avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№________)

Mazkur Sillabus "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasining 2024 yil ____ avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy bo'limi boshlig'i **I.E. Shodmonov**

Fakultet dekani **F.B. Abdukarimov**

Kafedra mudiri **I.I. Ayubov**

Tuzuvchi **A.I. Raxmonov**

	oshirish xususiyatlari haqida bilishlari kerak.
	Ko'nikma jihatidan:
TN5	makroiqtisodiy ko'rsatkichlarni hisoblash hamda asosiy makroiqtisodiy modellarning o'zgaruvchilarini aniqlay oladi;
TN6	tovarlarlar va xizmatlar bozorida qisqa va uzoq muddatli muvozanatni ta'minlash mexanizmi, pul bozorida muvozanat yuzaga kelishining o'ziga xos xususiyatlarini to'g'risida biladi;
TN7	makroiqtisodiy siyosatning iqtisodiy jarayonlar va alohida ko'rsatkichlarga ta'sir ko'rsatishi qonuniyatlarini aniqlash; turli makroiqtisodiy vaziyatlarda byudjet-soliq yoki pul-kredit siyosatini qo'llash hamda o'zaro muvofiqlashtirish shartlariga baho bera oladi;
TN8	tashqi savdo siyosati va valyuta kursini tartibga solish orqali to'lov balansi holatiga, yalpi talab va yalpi taklif hajmlariga ta'sir ko'rsatish usullarini tavsiflab berish; ochiq iqtisodiyot sharoitida makroiqtisodiy jarayonlarning kechishi hamda makroiqtisodiy siyosatning o'ziga xos xususiyatlarini, milliy va jahon iqtisodiyoti darajasida bozor mexanizmi qanday amal qilishini izohlab bera oladi.

Fan mazmuni		
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)		**Ajratil-gan soat**
M1	Makroiqtisodiyotga kirish	2
M2	Asosiy makroiqtisodiy ko'rsatkichlar	
M3	Iqtisodiy tebranish. Ishsizlik	
M4	Inflyasiya va inflyasiyaga qarshi siyosat	2
M5	Yalpi talab va yalpi taklif modeli	
M6	Iste'mol, jamg'arish va investitsiya funksiyalari	
M7	Keynsning tovarlar va xizmatlar bozorida makroiqtisodiy muvozanat modeli	2
M8	Davlat byudjeti, soliqlar va davlat qarzi	
M9	Byudjet-soliq siyosati	
M10	Pul bozoridagi muvozanat	2
M11	Pul-kredit siyosati	
M12	IS-LM modeli	
M13	Iqtisodiy o'sishning umumiy tafsifi va neokeynscha modellari	2
M14	Iqtisodiy o'sishning neoklassik modellari	2
M15	Xalqaro savdo nazariyasi	
JAMI:		**12**
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)		
A1	Makroiqtisodiyotga kirish	2
A2	Asosiy makroiqtisodiy ko'rsatkichlar	
A3	Iqtisodiy tebranish. Ishsizlik	
A4	Inflyasiya va inflyasiyaga qarshi siyosat	2
A5	Yalpi talab va yalpi taklif modeli	
A6	Iste'mol, jamg'arish va investitsiya funksiyalari	
A7	Keynsning tovarlar va xizmatlar bozorida makroiqtisodiy muvozanat modeli	2

A8	Davlat byudjeti, soliqlar va davlat qarzi	
A9	Byudjet-soliq siyosati	
A10	Pul bozoridagi muvozanat	
A11	Pul-kredit siyosati	2
A12	IS-LM modeli	
A13	Iqtisodiy o‘sishning umumiy tafsifi va neokeynscha modellari	2
A14	Iqtisodiy o‘sishning neoklassik modellari	2
A15	Xalqaro savdo nazariyasi	
	JAMI:	**12**

	Mustaqil ta'lim (MT)	
1	Makroiqtisodiyot faninig mohiyati va mazmuni	6
2	Makroiqtisodiyotni o`rganish usullari	6
3	Asosiy makroiqtisodiy ko`rsatkichlar	6
4	Ishsizlikning kelib chiqish sabablari	6
5	Ishsizlikning oqibatlari	6
6	Ishsizlikning turlari	6
7	Inflyatsiyaning kelib chiqish sabablari	6
8	Inflyatsiyaning turlari	6
9	Keynsning tovarlar va xizmatlar bozorida makroiqtisodiy muvozanat modeli	6
10	Davlat byudjeti fvnktsiyalari	6
11	Byudjet-soliq siyosati	6
12	Pul bozoridagi muvozanat	6
13	Pul-kredit siyosati	6
14	IS-LM modeli	4
15	Iqtisodiy o`sishning umumiy tafsifi va neokeynscha modellari	4
16	Iqtisodiy o`sishning neoklassik modellari	4
17	Xalqaro savdo nazariyasi	4
18	Tashqi savdo siyosati	4
19	Valyuta kursi	4
20	Ochiq iqtisodiyotda makroiqtisodiy siyosat	4
21	Raqamli iqtisodiyotning makroiqtisodiy jarayondagi amaliy mohiyati	4
22	O`zbekistonda raqamli iqtisodiyot rivojlanishi kadrlar salohiyati oshirishning asosiy omili	4
23	Makroiqtisodiyotda raqamli iqtisodiyotning muhim elementlari qo`llanilishi	4
24	Yalpi talab va yalpi taklif modeli	4
25	Iste`mol, jamg`arish va investitsiya funksiyalari	4
26	Mendell - Fleming modeli	6
27	Soliq tizimi va vazifalari	6
28	Davlat qarzi haqida tushuncha	6
29	Moliya tizimi va uning vazifalari	6
30	To`lov balansi va uning tuzilishi	6
	Jami	156

	Asosiy adabiyotlar
1.	Djumayev Z.A. Makroiqtisodiyot.O`quv qo`llanma - T.: «Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi», 2018. - 300 b.
2.	Ishmuhamedov A.E., Djumaev Z.A, Jumaev Q.X. Makroiqtisodiyot. O`quv qo`llanma. T.: O`zbekiston Yozuvchilar uyushmasi adabiyot jamg`armasi nashriyoti, 2005. -192 b.
3.	Shakarov A.B., Maxmudov N.M., Ulashev X.A. Makroiqtisodiyot. Darslik. - T.: «Iqtisod-moliya», 2021-340 b.
4.	G`ulomov S.S.,Raqamli texnologiyalar va blokcheyn. O`quv qo`llanma.
	Qo‘shimcha adabiyotlar
5.	O`zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi – T.: O`zbekiston, 2023.
6.	O`zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 28 yanvardagi "2022-2026 yillarga mo`ljallangan Yangi O`zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida"gi PF-60-sonli Farmoni.
7.	Mirziyoev Sh.M. Inson qadri, uning huquq va erkinliklari, qonuniy manfaatlari uchun – Toshkent: "O‘zbekiston" nashriyoti, 2022.
8.	Mirziyoev Sh.M. Yangi O`zbekiston taraqqiyot strategiyasi. To‘ldirilgan ikkinchi nashri. -Toshkent: "O‘zbekiston" nashriyoti, 2022.
9.	O‘zbekiston raqamlarda. Statistik to`plam. Toshkent - 2022. O`zbekiston Respublikasi Statistika qo‘mitasi. 2022.

Talabaning fan bo‘yicha o‘zlashtirish ko‘rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to‘liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo‘l qo‘yilmasa;
- fan bo‘yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo‘lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo`nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo‘lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to`liq va aniq bajargan bo`lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me`yoriy-huquqiy xujjatlarni to`liq o`zlashtirgan bo`lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo`l qo`ymasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo`lsa;
- fan bo`yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o`quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo`yicha berilgan savollarga to‘g‘ri javob bera olsa;
- fan bo`yicha konspektga puxta shakllantirgan bo`lsa;
- fan bo`yicha mustaqil topshiriqlarni to‘liq bajargan bo`lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni o`zlashtirgan bo‘lsa.

c) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan xaqida umumiy tushunchaga ega bo`lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo`l qo`yilsa;
- bayon qilish ravon bo`lmasa;
- fan bo`yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo`yicha matn puxta shakllantirilmagan bo`lsa.